

UCHWAŁA NR 89/2020
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 15 kwietnia 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr XIX/21/20 Rady Gminy Szczaniec z dnia 17 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczaniec

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność:

- 1) § 2 ust. 2 uchwały oraz załącznika nr 1 „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych” – w zakresie pkt 2 Pouczenia i punktu 2 Objasnień - z powodu istotnego naruszenia art. 6m ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz.U. 2019 r., poz. 2010 ze zm.);
- 2) załącznika nr 1 „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych”, w części A „Okoliczności powodujące obowiązek złożenia deklaracji” w zakresie dotyczącym pola „wygaśnięcie zobowiązania uiszczenia opłaty (wypełnić tylko część A,B oraz część G deklaracji)” i pola „data ustania obowiązku opłaty” oraz pkt 3 Objasnień o treści „należy dołączyć pisemne uzasadnienie przyczyn ustania obowiązku uiszczenia opłaty” - z powodu istotnego naruszenia art. 6m ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 r., poz. 1579) oraz w zw. z art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.);
- 3) załącznika nr 1 do uchwały „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych”, w zakresie pola H „Załączniki: (należy wymienić rodzaj załącznika)” - z powodu naruszenia art. 6n ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 17 marca 2020 r. Rada Gminy Szczaniec podjęła uchwałę Nr XIX/21/20 w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczaniec. Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 6 kwietnia 2020 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Oceniając zgodność postanowień przedmiotowej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ustaliło, co następuje:

Rada Gminy Szczaniec, powołując się na art. 6n ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), podjęła uchwałę

w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczaniec.

Kolegium wskazuje, że z dniem 6 września 2019 r., na mocy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 r., poz. 1579), zmianie uległy między innymi regulacje dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z art. 9 ust. 1 i 2 ww. ustawy zmieniającej, rada gminy jest obowiązana dostosować uchwały wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, na podstawie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, do przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Kolegium Izby oceniając legalność uchwały Nr XIX/21/20 Rady Gminy Szczaniec z dnia 17 marca 2020 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczaniec stwierdziło, że przedmiotowa uchwała nie wypełnia warunku prawidłowego dostosowania do regulacji prawnych wynikających z ustawy nowelizującej ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Organ Stanowiący w § 2 ust. 2 uchwały, postanowił że cyt.: „*W przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, właściciel nieruchomości zamieszkałej jest obowiązany złożyć deklarację, o której mowa w § 1 w terminie 14 dni od dnia nastąpienia zmiany*”. Unormowania te powtórzono w załączniku nr 1 do ww. uchwały „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych” – w pkt 2 „Pouczenia” i w punkcie 2 „Objaśnień.”.

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis § 2 ust. 2 uchwały oraz zapisy punktu 2 Pouczeń i punktu 2 Objasnień naruszają w sposób istotny przepisy art. 6m ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie z którym w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia należnej wysokości opłaty za gospodarowanie komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Kolegium wskazuje, że nieprawidłowo określono w załączniku nr 1 „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych”, w części A „Okoliczności powodujące obowiązek złożenia deklaracji” pole „wygaśnięcie zobowiązania uiszczenia opłaty (wypełnić tylko część A,B oraz część G deklaracji)” i pole „data ustania obowiązku opłaty” oraz pkt 3 Objasnień o treści „należy dołączyć pisemne uzasadnienie przyczyn ustania obowiązku uiszczenia opłaty”. Takie zapisy w sposób istotny naruszają normy prawne ujęte art. 6m ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 r., poz. 1579) oraz w zw. z art. 81 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2019 r., poz. 900 ze zm.).

Z art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wynika, że w przypadku zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości należnej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi lub określonej w deklaracji ilości odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, właściciel nieruchomości jest obowiązany złożyć nową deklarację w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła zmiana.

Opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zmienionej wysokości uiszcza się za miesiąc, w którym nastąpiła zmiana.

Przepis ten nie przewiduje zatem sytuacji konieczności wskazywania przez osobę składającą deklarację wygaśnięcia zobowiązania uiszczenia opłaty w trakcie roku oraz dołączania pisemnego uzasadnienia przyczyn ustania obowiązku uiszczenia opłaty - lecz jedynie złożenie nowej deklaracji w sytuacjach w nim przez ustawodawcę wskazanych. Znowelizowana ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wykluczyła w tym zakresie możliwość żądania deklaracji powodujących wygaśnięcie obowiązku opłaty w trakcie roku za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Działanie takie w ocenie Kolegium Izby wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego określonego dla Rady Gminy Szczaniec.

Zgodnie z art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wobec zmiany danych będących podstawą ustalenia wysokości opłaty podatnik winien złożyć nową deklarację, natomiast dla innych sytuacji niż wskazane w art. 6m ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach deklaracja powinna przewidywać wyłącznie dopuszczalność jej korekty, zgodnie z art. 81 ustawy Ordynacja podatkowa. W świetle tej normy prawnej, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią inaczej, podatnicy, płatnicy i inkasenci mogą skorygować uprzednio złożoną deklarację.

Kolegium Izby podkreśla, że uchwała organu stanowiącego określająca wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest aktem prawa miejscowego. W świetle art. 94 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483) organy samorządu terytorialnego na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie ustanawiają akty prawa miejscowego, obowiązujące na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j.t. Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) na podstawie upoważnień ustawowych gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego. Jednak organ stanowiący ustanawiając akt prawa miejscowego, nie może wychodzić poza zakres ustawowych regulacji ani też stosować wykładni rozszerzającej przepisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W ocenie Kolegium Izby nieprawidłowo określono w załączniku nr 1 do uchwały „Deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych”, w polu H „Załączniki: (należy wymienić rodzaj załącznika)” bez ustalenia w objaśnieniach do deklaracji jakie załączniki należy dołączać. Takie działanie narusza art. 6n ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, zgodnie bowiem z tym przepisem rada gminy w uchwale, o której mowa w ust. 1 tego przepisu może określić wykaz dokumentów potwierdzających dane zawarte w deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Mając na uwadze przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny sprawy, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzeka, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze służy prawo wniesienia skargi za pośrednictwem tut. Kolegium do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały, z zastrzeżeniem przepisów

art. 15zss ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.).

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski